

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKES CÍKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előzetesek és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszor használt gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bátygáj minden hirdetés után 80 kr. Nagyon és gyakrabbi
hirdetéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppel Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Hasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Hasenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapesti szervitőr 6. sz.

Nyitási csekkek

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

A „KELET” előfizetési díja:
dekre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főtér 4-ik szám hóvá a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

A monarchia actiója.

A mai budapesti lapok nagy része egész igazgatóságban van a „Fremdenblatt” azon híre miatt, hogy Rodich és Molinár vezérlete alatt két hadtest fog felállítani Bosznia occupálására. A legutóbb kombinációt fűztek össze e kérdéssel. Ki a muszka ellen, ki a szerbek, ki a törökök ellen vitte az osztrák-magyar hadsereget.

Az éjjel azonban már vettük a hiteles tudósítást, hogy az egészről egy szó sem igaz, Rodich éppen most kezdi meg szabadság-idejét és a „Fremdenblatt”-nak csupán pusztá ohajtása volt, hogy két ilyen hadtest állíttassék fel és küldessék Boszniába. E pusztá ohajtás ültette így fel az egész monarchiát, melyhez hasonlólag csak a mi Manassésünknek sikerült lépnie vinni a községeket.

A háború színteréről.

Galacz, 1877. június 17.

(Saját levelezőnkől.)

Tekintetes szerkesztő úr!

Minden újabb jel oda mutat, hogy az itt koncentrált hadsereg, már a legközelebbi napokban Brailába fogja a dunai átkelést megkezdni, mely fölvetésünket megerősítve látjuk a következő adatok által.

a) a helybeli vállalkozóknál megrendelt pontonok és hidkészetek, néhány nap óta csak is Brailába szállítatnak;

b) Oroszországból naponta két vonat érkezik vaslemez pontonokkal és vas hidkészetekkel, melyeknek egyrésze szintén Brailába szállítatik;

c) A naponként legalább 5—6-szor érkező s élelmi szereket szállító vonatok nagyobb része ugyancsak említett városban nyer könnyebbülést;

d) a cziglinai táborból két dandár már tegnapelőtt Brailába dirálgatott;

e) Sándor császár és Károly fejedelemet holnaputánra várják a brailaiak, valószínűleg azért, hogy a csapatok átkelése, annál nagyobb ünnepélyességgel mehessen végbe; s

f) a Brailával szemben levő részen, már huzamosabb idő óta nem mutatkoznak törökök; mely körülmény az oroszokkal kétségkívül azt sejteti, hogy ott éppen semmi, vagy csak igen csekély ellenállásra fognak találni.

Az itt elősorolt tényekből kombinálva, nem tarthatjuk éppen lehetetlennek, hogy az oroszok a Brailával szemben eső részeket kedvező helyül tekintik az átkelésre nézve.

Hogy nem fognak-e vendégeink számszerűségben megcsalódni, azt majd a jövő mutatja meg!....

A galaczi gazdagabb kereskedők (nagyobbára görögök és bulgárok) egy önkéntes csapat felállítását tervezik; melyre már gyűjtéseket is rendeznek. Az első két napon mindjárt 420 db. arany gyűlt be e magasztos célra.

Ha az illetők naponta, az eddigiekhez hasonló eredményeket fognak felmutatni, — az esetben lehetnek alapos reményeik: hogy az önkényes csapat, 1878 január 1-jén — amugy nagyjából már fel leendő szerelvé.

Addig is tehát csak tűrjenek, s vigasztalják magukat — egy szebb jövő reményével!....

A dunaparti fabódékat, a néhány nappal ezelőtt kiadott hatósági rendelet következtében már nagyjából lerombolták; s most már kissé nyugodtabban alhatnak a galacziak.

Az egészségi állapot, a hagseregénél sem éppen mondható kitűnőnek, — s a betegségek száma naponként növekszik, — dacára annak, hogy gyümölcsös — az egy cseresznyén kívül — eddigelé még nem is igen láttunk.

Az ugorka is olyan méreg drága, hogy a muszka katonának ahoz ma még csak közelítenie sem lehet; kivéve ha azt az eladó híre és tudta nélkül szándékoznak tovább szállítani.

Tegnapelőtt hat „golyószórót” is szállítottak az oroszok Barbosin át Bukarest felé; homnét ezen ágyuszörnyek valószínűleg Kis-Oláhszág felé fognak továbbítani.

Szomoródy.

Galacz, 1877. június 13-án.

(Saját levelezőnkől.)

Tekintetes szerkesztő úr!

Ismét újabb, még pedig az eddigiekénél nagyobb jelentőségű akadályokat gördítettek az elmek az oroszok végleges felvonulása elé.

A tegnap és ma éjszaka valódi orkánú fejlődött szélvész által felkorbácsolt Bratis tava, úgy a vasúti töltést — a közvetlen városunk alatt levő harmadik számú vasúti örháznál — valamint az innéti Renibé vezető országutat is átszakította: mely nem éppen váratlan csapás folytán a Barbos-galaczi vasúti forgalom legkevesebb 2—3 napra, a Bessarábiával való közlekedés azonban ma még meg nem határozható időtartamra megszakított.

A csuful megrongált vasúti töltésen ma hajnal óta 400 orosz katona dolgozik, s földdel megtöltött zsákokkal iparkodnak a növekedő ár pusztításait megakadályozni. Már eddig is roppant összegeket áldoztak úgy az oroszok, mint a vasúti igazgatóság, csak hogy a hátráltatott forgalmat mihamarabb ismét helyreállíthassák.

Roppant hanyagság vádjá terhelheti ezen újabb balesetnél közvetlenül a vasúti igazgatóság, mely a naponként növekedő veszélyre már jó előre figyelmeztette levén, valószínűleg csupán gazdasági szempontból mindezt elmulasztá az égető szükségessé vált óvintézkedéseket kellő mérvben megtenni; ez által a működő hadseregek végzetessé válható hátramaradást, önmagának pedig ez-erre tehető károkat okozván.

Mert, hogy a romboló árnak nemcsak fent említett országuton, de a vasúti töltést is sikerült átszakítania, egyedül azon körülménynek tulajdonítható, hogy érintett igazgatóság a majdnem hat méter szélességű védgátnak kijavítását, melyet az árvizek még kora tavasszal nagyjábólra töltöttek, mindekkoráig halasztgatta; s így természetesen nem sok kellett ahoz, hogy a vihar által házmagasságnyira felkorbácsolt hullámok a védgátnak még ellenállásra képes részét néhány pillanat alatt teljesen megsemmisítve, magát a vasúti töltést is — fentjelzett eredménnyel megtámadhatták.

Az elpusztított országot pedig még szomorú látványt nyújt tekintetünknek, melynek reánk galacziakra nézve, az eddigiekénél még károsabb következményei is lehetnek.

Az országúti töltés keresztülzárásával ugyanis sikerülve a Bratisnak, a Pruthal és Dunával egyesülve, a néhány óra alatt majdnem egy kilométernyi szélességre nőtt kiöntés, mely e pillanatban már a vámbázig hatolt, leginkább a vált (Galacz legalantabb eső városrészét) fenyegeti; melynek egy része úgy is víz alatt állván, abból kénytelenek a lakosok, csekély kivétellel, a város magasságban fekvő mahalláiba (kúvárosok) költözni.

Ezen néprándorlás, természetesen, a lakások árának nagy mérvben emelkedését is közeli kilátásba helyez.

Az országút helyreállítását jelenleg legkevesebb 8—9 száz ember és 4—5 száz szekér munkák folytonosan; s az eddig oda szállított néhány ezernyi szekér föld és gáncs, eddigelé még csak az ár növekedését sem bír meggátolni.

Több munkás állítása szerint a viharok mult éjjel több ember és ló is esett volna áldozatul; kiket a vész az országúton meglepve, ellenállhatatlan sordot az óriási hullámok közé; hol sirjokat csak ugyan meg is lélek.

Szomoródy.

Galacz, 1877. június 15.

(Saját levelezőnkől.)

Tekintetes szerkesztő úr!

A vész, mely által városunk a nagymérvű áradások következtében közvetlenül fenyegetve van, ma még nem tekinthetjük teljesen elhárítottnak, s dacára a roppant törekvésünknek, melyet úgy a a katonai mint a polgári hatóság a kérdéses töltés helyreállítására közöl kiejt, egy a f. hó 12-ikéhez hasonló vihar, vagy egy jó zápor eső még mindig megadhatja az utolsó lökést, mely Galacz alantabb fekvő városrészeit, ha teljesen meg nem is semmisíti, de egyidőre későbbi hasznavehetlenné teszi.

A Bratis állal tökretelet Bessarábiai ország-

uton a közlekedés teljesen beszüntetett, s azon nemcsak a postakocsik, de veszély nélkül még a könnyű paraszti szekerek sem közlekedhetnek.

A közlekedést jelenleg csupán halászkötél-tájká fenn bákák és csónakok segélyével; s a haj azon útszak, háromszoros hajl kit eme zsebmetszők körmeik közé kaparinthatnak; mert a (legfeljebb 10 percig tartó vízi utat minden egyes személynek legalább 5—6 frankkal kell megváltania.

A vasúti töltés tegnap este, úgy a hogy, már ki vala javítva, s a vonal ma reggel át is adatott újból a közlekedésnek; a vonatok azonban a víz által meggyengített helyeken csak is egészen lassan haladhatnak keresztül.

A kár, melyet a vasúti társulat a legközelebbi vihar illetőleg a Bratis garázdálkodásai által szenvedett, kerekszám tizezer frankra rug...

Egy, a románok civilizáltsági fokát, s keresztényi érzelmeit nagyon is híven jellemző eset ad elő itt magát e napokban, melyet — ha mindjárt egy némely igazságot nem szerető román lap haragját magunkra vonnók is — a közérkölcösiség érdekében lehetetlen agyonhallgatnunk.

Említett napon ugyanis, egy török katona hulláját szállíták a Duna hullámai Braila felől városunk alá; melyet majdnem egy félórát halászás után sikerült végre néhány román halásznak kifogni.

A hullát az illetők azonnal partra szállíták, a hol, azt, az eseményről csakhamar értesült tömeg, valódi keresztényekhez éppen nem illő elbánásban részesíti.

A már jóformán enyészettnek indult holttestet, eme hős románok még a rajta levő néhány rongy darabot is megfosztották, s ráadásul összevissza, rugdosva és köpdösve (sőt némelyek még arczul is ütötték!) már-már ismét a Dunába lökték volna, ha a török vért szomjazó barbár csoportot ezen szándékának kivételében az odasiető oroszok és a városi rendőrség még ideje korán meg nem gátolta volna.

Ezeknek is csak alig, a csupán erőlyes felépülésük által sikerült a hullát a fanatizált tömeg hatalmából kiszabadítani.

Hogyha már a keresztényi eszmék megtestesült képviselői a románok is képesek hasonló tetteket elkövetni, ugyan mit várhatunk akkor, a civilizáció ügyénél hátrafelé haladó törököktől!..

Erre feljelen meg aztán a „Telegraful”!.. Tegnap délután érkezett ide mintegy 40—45 német ifjú, kik szintén a „vörös kereszt” lovagjai közé csaptak fel. Mindannyian majdnem gyermekek, s a legidősebb is alig fogta még 20-dik évét betölteni.

Szomoródy.

— A képviselőház jun. 21-iki ülésében végleg elfogadtatták a megelőzőleg tárgyalott törvényjavaslatok. Tárgyalás alá kerülve a magyar éjszakai vasutat érkező 1876. 45. törvényjavaslat, vita nélkül elfogadtatott.

Elnök jelenti, hogy Tisza Kálmán miniszterelnök még csak ma este érkezik meg, minél fogva a gyűlések rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásának folytatása holnapra halasztatik.

Az ülés kezdetén az elnök bemutatta a Budapesti kerületi sajtóvizsgáló bíró megkeresését, mely szerint a Csernátorny Lajos és Légrády testvérek által Lukács Béla ellen indított sajtóperre nézve Lukács Béla mentelmi jogának felfüggesztését kéri.

Az ülés végén Orbán Balázs a következő interpellációt intézi a pénzügyminiszterhez:

1. Miben áll az elzáróított gyalui koronardalom visszaváltásának ügye?

2. Szándékozik-e a pénzügyminiszter úr az ezen visszaváltásra vonatkozó szerződést és törvényjavaslatot a lehető legkorábbi idő alatt a törvényhozás elé terjeszteni, hogy a törvényhozásnak ideje legyen ezen nagyon is bonyolult és sok tekintetben kétes ügyben az igen is szükségelt előtérőket megszerzeni és a jelen év augusztus 22-én bekövetkezendő véghatáridő be nem következése előtt a helyszíni szemlélt is, a mire nézetem szerint szükség van, elrendeltetni?

— A francia képviselőház — mint táviratunk is jelzé — befejezte a nagy interpelláció tárgyalását s 363 szóval 158 ellen legtel-

sebb bizalmatlanságát fejezte ki a kormánynak. Az elfogadott napi rend kérelmetlen szigorral itéli el a kormánypolitikát; szemére veti összes bűnait, antiparlamentaris eredetét, törvénytelen merényleteit a közigazgatás szervezete ellen, megbélyegzi azon törekvést, hogy a monarchikus és clericalis elemeket akarja az alkotmány felforgatása céljából egyesíteni; őt teszi felelőssé az üzleti pangásért, midőn a rend és béke érdekeire állandó veszélynek nyívatítja őt. E súlyos vádakra a kormány képviselői csak azt tudták felelni, hogy ma a kamara nyilatkozik a kormány ellen, holnap pedig a senatus fog a kamara ellen nyilatkozni. Ez nagyon sovány vigasz egy parlamentáris kormánynak. A francia képviselőház tehát már tegnap szökött; 205 szónyi többség volt a kormány ellen; 117 impozans többség alig volt még egy francia parlamentben. A senatus most kezd meg a felosztási indítvány tárgyalását; a vita itten is rendkívül viharosnak ígérkezik, de a végeredmény, ha csak valami váratlan közbe nem jön, bizonyos. Nyolczvan szónyi többség fogja a kormány ohajait teljesíteni.

A háború.

Plojestiből jelentik, f. hó 19-ikéről: Tegnap 200 török Turru-Magurellinél partra szállott; elvették az ott legelő román jószágot, de az odasietett orosz csapatok elvették tőlük a zsákmányt, a törökök vissza vonultak, emellett 8 embert veszítettek, az oroszok közül kettő sebesült meg.

A montenegróiak veresége.

A montenegróiak óriási vereségeiről naponként újabb hírt közöl a táviró. A szláv lapok azonban s ezek közt első helyen a bécsi félhivatalos „Pol. Cor.” a lehetőleg csökkenteni törekednek a törökök sikereit. Az említett félhivatalos lap Ali Szab pasza hadtestéről s az e hó első napjaiban folyt harcokról a következő tudósítást közli:

Ali Szab pasza június 3-án kezdte meg a támadást Petrovics Bozó csapatai ellen. A török hadvezér a podgoriczai és spuzi erődökre, továbbá a Csesapartján levő örházakra támaszkodva, 28 zászlóaljjal indult ki Spuzba. A montenegróiak erős fedett posztokban várták az ellenséget. Egyrészt a Stena s Cruze által képezett hegyláncra, másrészt a Glisicza faluig terjedő magaslatokra támaszkodva, a montenegróiak erősen elszáncolták magukat. Petrovics azonkívül megszállotta a viszoiciczi és kokosovinai magaslatokat s a maljati hadállást. Ehhez veendő még, hogy a montenegróiak az egész Kucci-Drekalovics kerületet occupálták, mely Podgoriczát állandóan fenyegette.

A török előhad jun. 3-án megszállta a raszelina-glavicai és rukova-gomilai magaslatokat, Ali Szab 4-én Jeniköit (Novoszele) lövette, Petrovics kitört az erődökből s a törököket visszavonulásra kényszerít. A török azonban másnap újra támadt s a montenegróiakat elverte a viszoiciczi, malyati és kokosovinai magaslatokról. E jelentékeny siker után Ali Szab Martinirz felé nyomult s ügyes manőverrel innét is kinyomta a montenegróiakat. Ugy látszik, hogy a pasa kezében tartja a montenegrói hadállások kulcsait.

A Duna mellől.

A Duna mellől írják jun. 9-éről: A jövő hétre általános támadását várják az oroszoknak és pedig legközelebb Macsin és Hirszoza közt; továbbá egy részt Turtukaj és Ruscsa, másrészt Szisztovo és Nikápoly közt. A törökök e várható támadások ellen megteszik a szükséges intézkedéseket.

A Dobrudzásban levő 28 gyalog zászlóalj, 12 lovas század és 6 üteg ágyú csaknem egészen Macsin és Hirszoza közé van összehozva. A többi átkelési pontokat e részen oserkeszek és basibonukok őrzik. A turtukaji helyőrség 13 zászlóaljból és 3 ütegből áll, a város mögötti magaslatokra Sumlából Krupp-ágyukat hoztak. Nikápolyban van 15 zászlóalj gyalog, 6 lovas század és 3 üteg.

Magában a várbán van 80 ágyú, ezek közül 18 új randszer szerinti. Ruscsukban 21 zászlóalj gyalog, 2 lovas század és 4 üteg ágyú van. Ide azonban nagy erősítéket várnak. Szisztova-ban 5 zászlóalj gyalog, 2 üteg ágyú, Plevnában 4 zászlóalj gyalog és 1 üteg ágyú van.

Rahovó helyőrsége szintén kellő számu, azonkívül Rahovó és Nikápoly közt 4—5000 lovas cserkesz van Deli Nedib aga vezetésével. A csernoveda-küszteidsei vasutat több helyen szakkal és ütegekkel erősítik meg.

Németország közbenjárása.

Németország közbenjáró szerepéről a keleti ügyekben többféle verziók keringtek a lapokban. Az eddigiekhez jelenti most egy bécsi lap, hogy a dunai orosz és török hadseregek által vivandó esata után a konstantinápolyi német követ egy békejavaslattal fog fellépni, mely szerint Törökország átadná Muszkaországnak Armonia egy részét. Bulgária, Bosznia, és Hercegovina pedig autonómiát kapnak, Gortsakoff herceg ismeri már e békejavaslat részleteit és hir szerint egyetért azokkal.

Milán utja.

Milán fejedelem plojesti tisztelgésének céljáról jelentik Belgrádból, hogy Milán nem azért ment a császárhoz, hogy engedélyt kérjen egy újabb háborúzásra, hanem azért, hogy köszönetet mondjon a császárnak azon támogatásért, melyben Oroszország Szerbiát a tavalyi szerb-török háború folyamata alatt részesítette. Milán értekezett Gortsakoff herceggel is, ki értesítést adott volna a szerb fejedelemnek, hogy a semlegesség és békében maradás Szerbia érdekében val, s hogy a békekötés alkalmával a hatalmak nem fognak megelégedni Szerbiáról, ha ez loyálisan, mérsékelt és észélyesen viseli magát.

Ismét más verziók szerint Gortsakoff nyilatkozata éppen nem volt oly bátorító és megnyugtató Milánra.

Kréta ből.

Kréta szigetén még mindig tart az elégtelenség. A krétai görögök várják, mit fog tenni a keleti válság folyamata alatt Epirus és Thessalia s ahhoz tartja magát. Ezáltal pedig a krétai török katonai kormányzat lassankint építeti és tatarozza az erődöket.

Az orosz hadak létszáma.

A „Daily Telegraph” egyik ázsiai tudósítója a legmegbízhatóbb forrásokból a következő minutusos adatokat gyűjtötte a császárnak Ázsiában levő összes hadairól:

A háború kezdetén Kis-Ázsiában a következő volt az orosz hadak létszáma:

Gyalogság: 145 gránátos zászlóalj 890 emberével, összesen 120,050 ember. 5 vadász-zászlóalj 725 emberével — 3625 ember; 16 zászlóalj sorkatonaság 870 emberével — 13,920 ember; 2 kozák zászlóalj 830 emberével — 1660 ember; 4 rendes zászlóalj 670 emberével — 2,680 ember. Összesen 170 zászlóalj. Ezenkívül 16,000 különféle törzsekbeli milícia. Az összes gyalogság tehát 165,595 ember.

A lovas kozákok, dragonyosok, huszárok 173 századot tesznek 120 emberével s ugyanannyi lóval — 20,760 ember.

Tüzérség. 51 üteg 8—8 Krupp-ágyúval, melyek közül hat 6 cm-es és kettő 9 cm-es. Minden ágyúnál 9 ember szolgál. Összesen 408 ágyú és 3672 ember.

Az összes kaukázusi hadsereg tehát volna 192,832 ember, 15,000 ló.

De ebből a háború elején a helyőrségekbe az esetleges zendülések elnyomására a következő csapatokat kellett elvonni.

Daghesztanba 15,000 gyalogost, 2000 lovas 288 tüzért (4 üteggel). Tiflisbe 2000 gyalogost, 120 lovas, 144 tüzért (2 üteggel). Szukhum-kalába és a szomszédos erődökbe 3000 gyalogost, 720 lovas, 99 tüzér (11 hegyi ágyúval). Potiba 200 gyalogost, 300 tüzért. Akhalikhebe 360 gyalogost 120 lovas. Achalakiba 120 gyalogost, 120 lovas. Alekszandropolba 670 gyalogost és 120 lovas. Erivába 630 gyalogost, 200 lovas. Elizabetopolba 200 gyalogost. Bakonba 200 gyalogost. A tengerparti kisebb erődökbe és a török határokra 5000 embert — összesen tehát 31,611 embert. Levonva ezt a 192,832 szám-ból, marad 161,221 ember, mely számból levonandó a különféle katonai közigazgatási, kórházi szolgálatra szükséges számot, — úgy számíthatunk, hogy az oroszok 140,000 harcra való többet nem állíthatnak szembe a törökkel, a mi nem felel ugyan meg az orosz dícserevének, de pontos számítás.

Muszka atrocitások.

A „Daily Telegraph” perai levelezője ezt jelenti jun. 17-ikéről: A leghitelesebb forrásból hallom a következő esetet. Az Ardahan elfoglalásáról szóló orosz hivatalos jelentésekben az orosz tábornok azt mondja, hogy midőn a városba bement, 800 török halott talált. Most azt hallom, hogy e 800 török halott férfi, asszony és gyermek volt; halálukat az okozta, hogy a lakosok ellenezésgültek a vad kozákoknak, kik Ardahan elfoglalása után környékén lennészárláltak mindenkit; s mikor az orosz tábornok megérkezett, az öldöklést fölfedezték.

Ugyanezen lapnak Szechem-Káléból ezt jelentik június 14- és 15-ikéről:

Ide érkeztem éta naponta hallottam híreket az oroszok kegyetlenségéről, s bár erkölcsileg bizonyos, hogy ez elbeszélések igazak, nem akartam azokat elküldeni addig, míg személyesen el nem látogatok ezen orosz Bulgária belsejébe. Ezt megtettem, s kijelenthetem, hogy a falvakat kipusztították, a meceket megfertőztették, mozlímeket szuronyhegygel az orthodox vallásra kényszerítették, férfiakat tömegesen vettek Sziberiába, s a nőket iszonyatosan bántalmazták.

Épen most láttam az otopczii-völgyből menekülteket, hol az oroszok a falvakat folygújtották. Azt beszélik, hogy 50 legfőbb emberket rabbiilincsen vitték el s más lakosokat sanyargattak.

Táviratok.

Bécs, június 20. A „Deutsche Zeitung”-nak jelentik Perából: Ujjában is még öt szállító hajó indult el csapatokkal megrakva Batumba. Az aydini tartomány megsejtsített területi milicziája 50,000 emberre megy, kik a csatákra küldetnek.

Konstantinápoly, jun. 19. Szombaton az Alaskatnál álló hadosztály jelentékeny ütközetet vívott az oroszokkal. A veszteség mindkét részen igen nagy volt, de az oroszok vesztesége sokkal jelentékenyebb.

Konstantinápoly, június 20. A Montenegróban működő török hadseregtől jövő hírek megerősítik, hogy Nikics élelemmel csakugyan ellátottak, Osztrog magaslatai elfoglaltak, Ali Saib pasa folyton előre nyomul, Martniez és Garovicza magaslatai elfoglaltak. Mehemed Ali pasa heves harc után két montenegrói kerületet elfoglalt. Az Abcházok a török flotta által támogatva, az oroszokat Toschamstara mellett rettentően elverték. Beske és Benjelukában kiűzték a lázadás, a törökök által leverett. Erzerumból jött táviratok Topraskale környékén nagy ütközetet jeleznek, mely most van folyamatban.

Szentpétervár, jun. 20. Marzából folyó hó 19-ről jelentik Kars erőd bombázata Karadagh, Arab és Muklisből 25 ágyúval megkezdett, folyó hó 17-é. Az oroszok vesztesége két nap alatt, két halott és 14 sebesült. Karsból érkezett jelentések szerint a törökök vesztesége folyó hó 15-én, 200 halott és 250 sebesült volt. Tergukasov tábornok Sejdianból Kepriev felé húzódott. Menasov tábornok hadosztályi Otscheni chiból Mokva felé recognoscirován, nem találtak török csapatokat, Plojestiből jelentik folyó hó 19-ről: Tegnap Tinnina-gurelinél 200 török szállt partra, s a réten legelő olasz szarvasmákból zsákmányoltak, de az elősiető orosz csapatok a zsákmányt ismét visszavették. A törökök visszavonultak, mely visszavonulásnál 8 embert veszítettek el, míg az oroszoknak csak 2 sebesültjük van.

Kivonat.

az osztrák birodalmi tanács által a közös kiadásokhoz való járulás hányadának újból megállapítására kiküldött deputáció Bécsben, 1877. június 14-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

(Vége.)

Másképen állt a dolog Magyarországon. Ott a földadónál rendkívüli magasságban támadtak hátralékok. — Csakis 1874. és 1875. óta történt e tekintetben változás, minél fogva ez évek magasabb bevételt is mutatnak. Mily rendkívüli befolyást gyakorolt a jövedelem kimutatására az egyenes adók előirányzata mögötti ez elmaradás, mely legalább a legfontosabb és legjövendősebb adónemnél: a földadónál csakis a hátralékok szaporodása

A „KELET” TÁRCZÁJA.

LA ROCHE GRÖF.

Regény.

IRTA:

SAND GEORGE.

Második rész.

XXVII.

(Folytatás).

Azt kell bennem, hogy e végzetes szerelem létemmel állt kapcsolatban, melytől nem bírok szabadulni, mert dacára Louandre ur minden intéseinek s a többször kiállott családokomnak, egyszer szoraszott, romboló erővel éreztem új életbe ébredni szívemben.

Hasztalan hívtam segélyül ellene a hideg érzetű, hasztalan ismételtam magamban, hogy Love elvesztette ifjú vonzerejét, lelke rugókonyságát; érzelmeim épp annyira fel voltak zaklatva, a visszaemlékezések oly hővel ragadták meg, mintha mindaz mi rég elmúlt csak tegnap történt volna.

Remegő szívvel láttam viszont a helyet, honét első ott létem, alkalmával, elküldött apja hogy vele beszéljek, s szívem hangosan dobogott, mint-

által magyarázható meg, azt legvilágosabban bizonyítja a kormány részéről előterjesztett táblázat. Ennek fonálán ugyanis, ha az egyenes adóknak valódi, nem pedig előirányzott eredménye vonatolt volna számításba, a perzentuális arány ugy álma, mint 67.2771 a 32.7229-hez, a fönnevitelt javításnak megtétele után meg kerekén a 67 a 33-hoz.

S mindamellett, noha Ausztriában adótételnek fölemelése az egész időszak alatt fennállt s az egész időszak alatt erőlesen akadályoztatott meg az adóhátralékok felhalmozódása a mi mindkét tekintetben Magyarországon csak a legutóbbi időben történt, mondjuk mind a mellett az 1867-diki évben fölvett arány csakis Magyarország javára módosult.

Azon remény, melyet a magyar regnicolaris küldöttség az 1867-ik évi szeptember 25-iki közös zárlásról fölvett jegyzőkönyvében kifejezett, tehát valósággal teljesedésbe ment, t. i. azon remény: „hogy az ország anyagi ereje és jólléte a tiz lefolyandó esztendő alatt, melyre a quojárlék megállapított, a visszanyert önkormányzat folytán emelkedni fog.”

A küldöttség e reménynek megvalósulását csak ösztöne részvétellel üdvözölte; de ép azért „am-nál inkább rajta kell lennie, hogy a javulási arány meghatározásával a jog és méltányosság szellemében történjenek a megállapítások.

Teheti ezt, mert Magyarország nevezetes kedvezményt élvezett azon körülményből, hogy adóit sokkal később emelte föl és csak a legutóbbi időben alkalmazta a behajtás körül azon szigorú, mely Ausztriában már régóta szokásos volt. E körülmény magában véve is azon következménnyel bír, hogy Magyarország quojárlékai a legközelebbi évtizedre az 1868—1875. közötti időszakra kimutatott csekélyebb bevételek miatt, alacsonyabbnak mutatkozik, mintha az 1875-ki évben befolyt magasabb adóbevételek, melyekre a jövedő évtizedben számítani lehet, már az említett években hajtattak be, hogy továbbá Magyarország könnyebben fogja a nevezett okoknál fogva alacsonyabban megállapított quojáját a következő évtizednek magasabb adóbevételei miatt elcsúsztatni. A birodalmi tanácsban képviselt országoknak ellenben meg kell nyugodniuk abban, hogy bevételeik magasabbaknak látszanak, mert adóikat rögtön fölemelték és hátralékokat sohasem engedtek keletkezni, hogy ennél fogva quojájuk magasabban állapították meg, mint különben történnék, anélkül, hogy elviselésükre a legközelebbi évtizedben nagyobb bevételekre a fennálló egyenes adókból számíthatnának.

Mi végül az időközti illeti, melyre az immár meghatározandó járuléki arányának szólnia kell, a küldöttségnek az a nézete, hogy az 1878-iki január 1-től fogva számítandó tiz esztendőben volna megállapítandó.

A reichsrathban képviselt királyságok és országok deputációjának javaslatai ennél fogva a következők:

1. Azon fennálló és semmi tanácskozás tárgyát nem képező egyezmény értelmében, mely a határvidékeknek a katonai igazgatásból a polgári igazgatásba átmenetelét folytán a közös kiadásokhoz való járulást illeti, a közös kiadások évenként megállapítandó összegéből legelőbb két százalék quojáronandó le a magyar államkincstár terhére.

2. A vámjövedék tiszta bevételei közésekül nyilváníttatnak. E nyilatkozat azon föltétel alatt történik, hogy a vámbevételekből mindenekelőtt fedeztetnek a vámvisszatérítések a közös vámvonalon túlvitt megadóztatott tárgyakért, és történik azon fenntartással, hogy azon esetre, ha a fennálló vámok felemeltetésének, vagy új vámok hoztatásának be, az abból származó jövedelmi többletet illetőleg új egyezmény lesz kötendő.

A vámjövedelemből fedezendő továbbá vám-

ha megkellene jelennie fekete poney-ján, kalapján a lebegő tollal. Tovább menve megállapítottam egy terebélyes fenyűfa alatt. Itt állt e fa alatt, míg öcsése szedte a száraz mohát a fákról; itt üzte bohó játékát kis öcsésével, mint egy fiatal macska, itt felelt el latin könyvét, melyet már akkor tudott olvasni. Haj! minő sajtóságnak a kora érett nőiségnek! Amott azon helyen leptem meg ismét egy napon, a mint papirhajókat ereget a patak vizére, hogy mulattassa annyira hátlátlan és zsarnok öcsését, ki megiltotta neki szeretn!

Egyeszerre a mint így rendre felidéztem emlékemben e részleteket s a Louandre ur által mondottakat, nagy szomorúság lepett meg. Elgondoltam minő jövő vár e szegény Love-ra, ha atyja és saját vagyonra mind el lesz pazarolva, Belle-une elárulva, dacára hű jegyzőjűk áldozatkészségének, és a család kiűzése e kis földi paradicsomból, hol öt éven át oly boldogul élt, a gondtal és farsadással összegyűjtött s szeretettelápolat műkinosok között, kényelemben. jóllétben. A pákon is feltűnt már neme az elhanyagolásnak, mi ellenkezett Love szokásai és izlésével.

Ki tudja, ha egy napon, mely tán nem is nagyon messzi távolban van, nem lesz-e könnyelen munkával keresni meg kenyerét? Mit fog akkor tenni? Hova fordul? Akkor alkalmasint el kellene hagyni oly igen szeretett, tulságosan elkenyestetett, gyámoltalan családját, hogy valamely

kezelési átalányok a fennálló és maradandólag megállapított évi járulékokban.

3. A közügyek még ezután fedezetlenül maradt költségeinek viseléséhez járulnak a reichsrathban képviselt királyságok és országok 68.6%-kal, a magyar korona országai pedig 31.4%-kal.

4. E határozmányok érvényesek tiz év tartamára, t. i. az 1878. jan. 1-től-1897. decz. végeig terjedő időre.

Azután, hogy a deputatio az ép kifejtett javaslatokat elhatározta, értesült a magyar regnicolaris deputatio 1877. jun. 7-én tartott ülése jegyzőkönyvi kivonatának közlése által ezen bizottság hozott határozatairól.

A deputatio maga részéről is azon óhaj által vezéreltetvén, hogy a mennyire a tárgy fontossága megengedi, annak lehetőleg gyors megoldásához járuljon, kötelezettné érezte magát azokat azonnal tanácskozási tárgyává tenni.

Megelégedéssel vette, hogy a magyar regnicolaris deputatio nemcsak a saját érdeke kötelesség szerű megőrvását tartotta szemelőtt, hanem egyttal a másik fél érdekeinek méltányos megfontolását is, hisz ezen szempontok vezérelték az osztr. deputatit is tanácskozásiainál.

Azonban a közös ügyek költségeinek folyvást rendkívüli emelkedése, a mi kellett, hogy már egy a legelőkelőbb aggodalmakat idéző elő és a mely ezen államfél adókötelessére a legsúlyosabb terheket rója, kötelességévé teszi a küldöttségnek, hogy alaposan indokolt javaslataihoz ragaszkodjék és kijelentse, hogy nincs abbana helyzetben, hogy hozzájáruljon azon nézetekhez, melyeket a magyar regnicolaris deputatio úgy a közös ügyek költségeihez való járulás százalék-arányát, mint szintén a vámvonalon túl vitt megadóztatott tárgyak után járó vám-visszatérítéseknek a vámbevételek tiszta jövedelméből fedezését illetőleg felállított.

Midőn a küldöttség általában hivatkozik ellenkező nézetének indoklására, azt hiszi mégis, hogy a mi a hozzájárulás irányát illeti, a magyar regnicolaris deputatio által kiemelt két momentumról különösen is szólnia kell azon okból, mert úgy látszik, hogy azokból a reichsrathban képviselt országokra néve különös kedvezést következtetnek. Ezen momentumok a szelvényadó tekintetbe nem vétele és a két százalékos praecipium, mely a határvidék ezimén Magyarországnak számítottak.

A küldöttség nem szándékozik annak fejtegetésébe bocsátkozni, hogy mily természetű az a levonás, mely az államadósság kamatainak és lottonyereményeinek kifizetésénél a szelvény- és nyerevény-adó czime alatt tétetik.

De nem hagyhatja megjegyzés nélkül, hogy ezen adó csak azon adóssági czimeknél állott be, melyek 1868. évig az általános államadósságot képezték, vagy a melyek (Magyarországgal az általános terheikhez való járulást illetőleg kötött egyezmény 2. §-a értelmében) mint az egységes rente-adósság kötvényei, annak helyébe léptek vagy az annak visszafizetésére megkívántató pénzeszközök eszközölésére kibocsáttattak.

Továbbá tudni való, hogy ezen adó rendkívüli magasságát 1868-ban csak azon nyomozott megterhelhetési többlet miatt kellett elhatározni, mely a reichsrathban képviselt országokra néve az említett egyezményből származott, s hogy az említett felemelésen kívül egyidjűleg a direkt adók már előbb említett rendkívüli felemeléséhez és uradalmak, erdők és bányaművek eladásához is kellett nyulni, s hogy végül az említett egyezmény 2. §-a szerint épen az elvállalt megterhelhetési többlet okából az államadósság szelvényei és lottonyereményei után fizetendő adók a birodalmi tanácsban képviselt országok javára kell, hogy esenek.

Tehát nem csupán ez idő szerint, és azután jogon is alapszik, hogy ez adók egész kiterjedésükben a birodalmi tanácsban képviselt országok

szerűn nevelőnői állomást foglaljon el, s így keresni meg élelmét.

Mindez megtörténhetik, sőt meg kell történnie, s akkor keseredni fogja banni, hogy nem keresett, nem fogadott el támaszt, oltalmazót, családjá számára, egy épp oly hű, épp oly áldozatkész, de előre látóbb, biztosabb barátot, mint a milyen ő. És én, ki felhaltalmaztam, megkértem Louandre urat, hogy keressem, ajánljon számomra életársat, örökre idegenné leszek e családra nézve, melynek az enyémnek kell vala lennie.

Ó, egyetlen szerelmem, vesztélnék meg, és én, ki most gazdaggá, tanult emberré lettem, megmenethetném őt, s a helyett nősülésemre gondolkodok, más nőt keresek! Csak az van még hátra, hogy azt mondjam: „Annál rosszabb azokra nézve, kiknek nem kelletttem egykori!”

E gondolat borzasztónak tetszett előttem. „Nem — kiáltottam fel magamban, — ez nem fog megtörténni! Nem fogok megházasodni.

Szabadnak akarok maradni, hogy megment. hessem szegény Love-omat, ha eljön azon idő, midőn a gyermeki, s testvéri szeretet, mely egykor elrabolta őt tőlem, kényszeríteni fogják végre visszatérni hozzám, nálam keresni általmat. Ez késhetik ugyan még három nény [évet is: nős, nem öt éve várók-e már, s éltem azon évei, mielőtt Love nincs körömben, s számításba jönnek-e előttem?

(Foly. köv.)

Jávára essenek, és utoljára sem lenne megengedhető, hogy azok tőlük részben bármikor elvonassanak az által, hogy azok miatt ez országok quoja-aránya bár a legesekélyebb összeggel is fel emeltessék.

A mi a határvidékeknek 2 százalékkal megállapított praecipiumát illeti, e megállapítás hosszúság és beható tárgyalások eredménye volt, melyek alkalmával az előterjesztett kimerítő adatok gondosan megfontoltattak.

Ez eredmény méltatásánál azonban még két lényeges körülményt kell tekintetbe venni. Egyszer azt, hogy a katonai határvidékeknek polgári igazgatásba átadásával egybe volt kapcsolva a kiterjedt határvidéki erdők átadása is, melynek értéke és tartós jövedelmzése hasonlíthatlanul nagyobb, mint azon országgrészek adójövedelmé. És azután másodszor, hogy ama praecipium csak a közös ügyek költségeihez való járulásra vonatkozik, míg a katonai határvidékeknek polgári kezelésbe átmenetelét alkalmából az általános államadósság terheikhez való járulásnak semmiféle felemelése nem történt. Ennélfogva a katonai végvidék adójövedelme nincs semmi járulékkal az államadóssághoz megterhelve, míg ez a magyar korona országainak többi részét illetőleg habár csekélyebb mértékekben is, a reichsrathban képviselt országokat illetőleg egész aránytalan módon fennforog. Épen ezért az illető egyezmény egész világosan kijelenti, hogy időkorlátozás és későbbi újabb megállapodás fenntartása nélkül, a mindenkor törvényesen fennálló quojaaránytól függetlenül, bir érvényen.

Azonban a praecipiumnak ezen szerződésileg meghatározott függetlensége a mindenkor törvényesen fennálló quoja-aránytól közvetve megszűnne, ha a 2%-os praecipium miatt a magyar korona országainak quojája talán csekélyebbé szabhatnák. Sőt inkább e megszabásnál a kötött egyezményről fogva a két százalékos praecipiumra semmitéle tekintet sem fordítható.

Az adóvisszatérítések tekintetében ahoz, a mit a küldöttség indítványának indoklására felhozott, még csak kevés a megjegyezni való.

A kormányok javaslata, melyet a magyar orsz. küldöttség magáévá tett, az indoklás végett előterjesztett táblázatokban egyedül avval indokoltatik, hogy az adóvisszatérítések fizetésére nézve most érvényben levő határozmányok értelmében mindkét államfél a saját quojája arányában terhelhetik, míg a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok pénztári közegeinél az összes adóvisszatérítés 86-69%-a, a magyar korona országainak pénztári közegeinél pedig ugyanannak 13-31%-ka fizetettetik ki. Hogy ezen érv meg nem állhat, kitűnik azon már felhozott körülményből, hogy egészen hasonló százaléki arány van a vámbevételeknél is, anélkül, hogy e miatt változtatás találtott volna szükségnek, noha azoknak átlagos magassága több mint háromszorosan eléri az adóvisszatérítések magasságát.

A támadt panaszok azon alapulnak, hogy az elavult, a technika előhaladása által rég tul-szárnyalt czukoradó-kiszabási törvény változatlan megtartása folytán, e czukoradó rendkívüli, a valóban fizetett adót messze túlhaladó mértékben terítették vissza, s az így teremtet kivitteli jutalomdíj az állami pénzügyek kárára szolgáló tulságos kivitteli hozott létre. Ebben sürgős kényszerítés rejlik az illető törvények gyökere megváltoztatására, mely alkalmas legyen e panaszok okát megszüntetni, — de nincs semmi ok arra, hogy elérjünk attól, a mi már az 1876-ik évben szükségnek találtatott.

Azon szükséges benső összefüggésnél fogva, mely a vámbevételek közössége s az adóvisszatérítések közt létezik, s azon körülménynél fogva, hogy csak — mindkettőnek egyforma kezelésében találhatók fel az elsőből a reichsrathban képviselt országokra szükségképp származó terhes s aránytalan tulterhelés részleges enyhítése; a reichsrathban képviselt országok küldöttsége kötelezettné érzi magát határozatainál megmaradni.

A felolvasott tervezet elfogadtatott, s az elnök ur felhívott, hogy azt a magyar fordításnak a direct adók (kizárva az osztrák magyar Lloyd jövedelmi adóját) nyers jövedelme kimutatásának, továbbá az indirect adók (kizárva a sör-és boradót) nettojövödelme kimutatásának hozzácsatolása mellett a magas magyar küldöttséggel közölje.

Bécs, június 14. 1877.

Walterskirchen, Gróf Wrba R.,
jegyző. elnök.

Az abcházok és földjük.

A Fekete tenger azon partvidéke, melyet a törökök a mult tettekben az oroszoktól elhódítottak, nagy mértékben magára vonja jelenleg a közfigyelmet. Az abcház hegyvidék mintegy 20 föld. mfd. hosszúságban, s 10—12 mfd. szélességben vonul a Fekete tenger mentén Hagráról a Galazga folyóig. A főhegylánc, mely egy része a Pli-nius által „Korax”-nak nevezett helységnek, kelet-észak-keletről nyugat-dél-nyugatra húzódva, merőleg áll a nagy Kaukázus főláncára. E hegység csuvasi 13 ezer lábát is elérnek, s nagyrészt örök hóval fedvők. A vidéket számos parti folyó öntözi, melyek termékeny hegynyilatokon folynak végig, E völgyek képezik az egyedüli utakat, melyek a tengerrel az ország szívébe vezet-

nek. Abcházia keleti és nyugati fele nagy és kis Abcházianak nevezetik; az ország lakói, kiknek számát egyes utazók 52,000, 119,000, sőt 146,000 lélekre teszik, 8 törzsre oszlanak; a többi népektől feltűnően keskeny arcuk, előre álló orruk és sötét, barna hajuk által különböznek. A cserkeszek Glénk vérmérsékletével nem bírnak s általában nem oly harciasak mint azok, Ők a Kaukázus és lakosai, s hajdanában valamikor nagy terület uralni voltak, a cserkeszek által azonban visszaszorítottak, s az ezekkel, továbbá a törökökkel és oroszokkal folytatott harcok, s az általuk nagy buzgalommal folytatott rabzolgakereskedés miatt nagyon összeolvadtak. Az asszonyok igen szépek, s mint a rabnők nem régi időkben is nagy keresetséggnek örvendettek s nagyobb árakat fizettek értük mint georgiai nőkért. Az abcházok nyelvén egyetlenség ismert eurpai vagy ázsiai nyelvek sem hasonlít. — Ruházatuk és életmódjuk olyan mint a cserkeszeké, házaik azonban nem egymás mellett épülvők, hanem szerteszét az erdőben.

A házi állatokkal együtt laknak, a vendég számára azonban külön szobájuk van. Házaik sörényből fonyák, mely agyaggal van megtapaszt. Országuk igen termékeny, a legelőtöbb minden kaukázusi tartomány közt, azonkívül fekvésénél fogva alkalmas a kereskedelemre. Ez előnyökét azonban az abcházok nem használják föl s általában igen szegények. Nehány tehén, juh és kecske képezik gazdaságukat, a kinek nyája van, az már nagy ur. — A földművelés igen kezdetleges. Pózeléket, kölest, tököt, dohányt termesztnek, szőlő és egyéb gyümölcs vadon terem. Az állattenyésztés silány, lovaik rozszak, baromfi és méh azonban nagyobb mérvben tenyésztetik. A lakosok inkább vadászattal, a parton balázattal foglalkoznak. Főgazdaságukat a fegyverek képezik, ezekben lelik minden örömeiket s ez teszi gyakran összes vagyonukat, Vallásuk kevéreke a kereszténység, pogányság és mohamedánizmusnak. A kereszténységre a 6. században tértek, a törökök az izlamra téríték őket, e mellett azonban régi pogány hitökből is sok babona fennmaradt. Abcháziaiban az ókorban virágzó gyarmatok voltak, s a régi műveltségnek még most is számos emléke fennmaradt egyes városok és épületek romjaiban. Az abcházok a 11-ik században byzanci védnökség alatt külön államot képeztek; később a georgiai fejedelmek birtokába jutván, a törökök bebtésa már igen hanyatló állapotban találta az országot. Később a gonuiai uralkodtak e vidéken, az oroszok 1864-ben hódították meg teljesen.

Még egyszer Manasses.

Az országos család nevével ismét foglalkozunk kell.

Tegnap Manasses a megyei közigazgatási börtönből, melyben egyelőre, az illetékes bíróságnak leendő átadásáig letartóztatott, az alispán elé kérte magát vezetetni. Kérésre teljesítettén, az itt közölt hiteles szövegű jegyzőkönyvből egész terjedelmében reprodukált vallomást tett. E vallomás megdöbbentően sötét világot vetnek e nyomorultnak jellemére, melytől elborzad a becsületes ember.

Az a fontos jelentőség is van ez újabb vallomásnak, hogy Manasses szerint ő nem látta ugyan soha Petőfit, Oroszországban sem volt; de ha eddig szemtelen hazudozásai után is kiderülne annak az igazsága, amit most, midőn mindent gáztatott nyilván beismerete mégis fenn tart, hogy t. i. Manasses 1849-ben többet magával csakugyan volt orosz földjében, de onnan megszökött: akkor ezáltal indicálva látnók, hogy mielőbbi vizsgálattal kiderítessék, hogy vitt-e el 1849-ben az orosz magyar foglyokat vagy sem.

Az újabb kihallgatásról fölvett jegyzőkönyvime itt következik:

Jegyzőkönyv,

Felvételt Kolozsvárt, 1877. jun. 21-én.

Jelen voltak:

Gyarmathy Miklós, alispán. Manasses Dániel.
Csörgedi Ferencz, tollnok.

Az íőiglenesen letartóztatott állítólagos Manasses Dániel önként jelentkezvén, újabb vallomástételre elővezettetett, s hozzá a következő kérdések intéztettek:

Alispán: Mit kíván mondani?

Manasses: Én kegyelmet kérn jöttem az alispán urhoz, s azt remélem, hogy meg is nyarom. ha most már igazán bevallom, hogy én Máté János nevét felvéve, ezen név alatt Ördögös-Füzessen megházasodtam, s elvettem őv. Körsőfi Lajonnet, Horváth Máriát; de egyik híval nem tudván kijönni, tőle megszöktem. Igaz, hogy tudva, hogy Máté János mint 1848-ki honvédtársam elesett, nevét azért vettem fel, azért adtam ki magamat helyette, hogy atyjafiával megosztózzam, de az osztály köztünk soha létre nem jött.

Alispán: Ha már ennyit bevallott ön, valja be igaz nevét, mert ugy is tudom, hogy Pap Jánosnak hívják. Valja be, hogy ön Csika Györgynek is adta ki magát, s régnl valja be, hogy Muszkaországban sohasem volt, Petőfit sohasem látta.

Manasses: Én most is csak azt mondhatom, hogy nevem Manasses Dániel, én Csika Györgynek hírt soha sem hallottam, s hitetnem mondom, hogy Muszkaországban voltam, s Petőfit Szibériában láttam.

Alispán: Akkor sajnálom, de segíteni nem tudok, s én kénytelen vagyok a törvényszéknek átszolgáltatni megfenyítést végett, — azért még egyszer felszólítom valljon töredelmesen. (Kérdézet könyvre fakadva vallja.)

Manasses: Na, bevallom hát igazán, hogy én a Czika György nevét is felvettem volt, ugyan csak azon okból, hogy testvéreitol osztályrészt kapjak, azonban az sem sikerült. De azt most is állítom, hogy Petőfi urat láttam.

Alispán: Ön már annyira elvesztette előttem hitelt, hogy szavainak nem hiszek, azért utóljára szólítom fel, hogy Petőfi-re vonatkozólag is legyen igaz állomást.

Manasses: Megvallom hát, én Petőfi urat sohasem láttam. Muszkaországban sohasem voltam, s az egészről csak annyit igaz, hogy 1849-ben s az egészről csak annyit igaz, hogy 1849-ben mint sebesültet a muszka Kiszeredéből Brassóba vittek, onnan Bukarestbe, onnan a Donához egy nagy városba, s ott a foglyok közül többekezt haza is bocsátották, de egy néhányan nem győzőre várni szabadulásunkat, 14-en megszöktünk haza Erdélybe. Menekülő társaim közül csak Balog János nevére emlékeztem.

Alispán: Azt hallottam, hogy Körösfő is megjelent, s egy a háboruban résztvevő fiú személyben adta ki magát. Igaz-e ez, s hogy hívták az illető fiút, kinek nevében magát kiadta?

Manasses: Igaz, Körösfő is próbáltam szerezni Antal István neve alatt, de ezért és a Czika György neve alatt elkövetett hibáért egyszerre megakasztott Nagy-Váradon, a hol 3 évre voltam elítélve 1873-tól 1875-ig.

Alispán: Miféle név alatt volt ott bezárva? Manasses: Pető János neve alatt, ki egy Nagyváradon, sőt Püspökön is tuleső falubeli volt, a ki szintén a forradalom alatt esett el.

Alispán: Honnan és mikor vette a fejébe, hogy ön Petőfi Sándorról beszéljen?

Manasses: Nagyváradon a börtönben rabtársaim sokat beszéltek Petőfi urról, nevezetesen: hogy nem lehet tudni, hogy elesett-e vagy életben van. Egyszer az egyik azt mondta, hogy ha valaki róla hirt tudna mondani, tán meg is jutna a jutalmának. Ekkor jutott először eszembe, a jutalom reményében, hogy én Petőfi urról kezdjek beszélni. A börtönből kiszabadulva, 1876. nyarán, Püspökön szolgálatba álltam, s ott szolgáltam 4 hónapig. Onnan jöttem Örd-Füzessre s innen a jelen napig. Majusában Szovátra. Megtudván Sára Sámuel ur, hogy haza érkeztem, magához bivatott, s kérészködni kezdett tőlem, hogy merre jártam? Ekkor kezdtem először Petőfiről hazudozni.

Alispán: Hát a Petőfi képét hol látta először? Manasses: Nagyváradon, az utcán, egy kaszárnyában, üveg alatt, a hol egy alkalommal valami diákok megállva, a képeket nézni s kiolvasni kezdték az azok alá írt neveket. Ekkor láttam először a Petőfi képét.

Alispán: Mondja meg igazán, tud-e oroszul? Manasses: Nem tudok, csak magyarul beszéllek.

Alispán: Mondja meg végre és utóljára igaz nevét.

Manasses: Most sem mondhatok egyebet, mint hogy engem Manasses Daninak hívnak.

Ezek után a jegyzőkönyv bezáratott és aláíratott.

Gyarmathy Miklós, alispán. Cseregy Ferencz, tolln. Jelen voltunk:

Bónis István, főjegyző. K Papp Miklós, a „Magyar Polgár“ szerkesztője.

Hory Béla első aljegyző.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1877. június 22.

— **Olvasóinkhoz.** Hinni akarjuk, hogy a lapok olvasói nem a nagy hangon tartott előfizetési felhívások szerint becsülik a nyilvánosság organumait. Ilyet tehát a közelgő fél-évre se várjon tőlünk senki, — előfizetők halászása végett saját hitünk nem akasztjuk horogra, melyen meg lehet fenakadnak néhányan, de a lap becsülete is utána vész. Nem ígérünk tehát egyebet, mint hogy teljesíteni fogjuk felvállalt kötelezettségünket a közönséggel és a közüggyel szemben úgy, a mint azt ilyen nehéz időkben méltán megkövetelhetik. A föld minden zugából nem áll módunkban eredeti tudósításokat hozni, de a mit mások kézből vetünk nem keresteljük annak. Budapesti munkatársaink igrkezni fognak távirataikban összegezni mindazt, a mi figyelemre méltó és megbízható a rendelkezésőkre álló bőséges források nyujtanak. Azon hazánkfiak pedig, kik Bukarestben, Galaczban, Konstantinápolyban kötelezettséget vállaltak el lapunkkal szemben, szintén meg fogják állni helyüket s újabb megbízatásuk folytán gyakrabban küldendő távirataik, valamint harcztéri tudósításaiik bizonyára nem fognak hamis cségre szorulni. Egyebekben csupán lapunk multját adjuk zálogul a jövő-

nek s törekvésünk tisztaságába vetett bizalommal kérjük ki olvasóinktól az eddig tanúsított pártfogást.

A „Kelet“ szerkesztősége.

— **Petőfi gyűrűjére** néve a legilletékesebb helyről vett értesülés nyomán némihelyreigazítást közölhetünk, melyre annyival is inkább szükség van, mivel a való és költött adatok összevegyítése a közönség hiszékenységgel párosulva már is oly következményekre vezetett, melyek minden egyének szolgálhatnak előnyére, csak a historia tények tárgyias földéítésének nem. Teljesen hiteles forrásunk igazolja, hogy a csendőrmester ismeretes jelentését megtette az eszterházi törvényszék elnökének, ki egy törvénzi birót s az alügyészt Segesvárra küldötte Eisenberger (Vasvári) kihallgatására berendelvény egyszerűen azokat a falusi egyéneket is Segesvárra, kiknek Eisenberger az állítólagos „Petőfi gyűrű“ beszélt volt. E tanukra azonban semmi szükség nem volt, mivel Vasvári az első fölszólításra átadta a gyűrűt s elmondta, miként jutott ahoz, csak, hogy ez adatok nem egészen egyeznek a csendőrelőadásával meg. Eisenberger vallomása röviden következő: „1849 nyarán, mint 15 éves fiú, csakugyan kiment a csataterre s ott látta, miként temetik el a honvédeket, még élve is; mikor onnan hazafelé ment, egy cigány egy gyűrűt ajánlott föl neki megvételre, melyet állítólag a csataterren egy ur-forma halott ujjáról vágott le; ő megvette s ezt többeknek el is beszélte. Az ötvenes években állítólag Petőfi testvére Segesvárt járt, bátyja halála után tudakozódott s hallván, hogy nála egy gyűrű van, őt is (Eisenberger) fölkereste, a gyűrű láttára könnyezni kezdett, azt állítván, hogy az bátyja gyűrűje kért sok pénzt; de ő nem adta át. Hogy azigány ki volt: nem tagja.“ Ennyi a vallomás. A gyűrű aranyból van, metszett kő fejjel, egy közp-szerű férfi kis ujjára talál, de benne semmi név, avagy betű s az iratokkal együtt az igazságügyi miniszteriumhoz terjesztetik föl. Mintán Petőfi István el: az egész historia miben állta könnyen földéíthető s akkor, valószínűleg, a nullra redukálódik.

— **Gyermek-kitevés.** A napokban az u. n. németek-pallója közelében járókelők egy 2-3 hónapos csecsemőt találtak a hidhoz vezető sikátorban a kerítés mellett. A rendőrség tudomására jutván ennek: azonnal nyomozni kezdte a hűtlen anyát, kit aztán csakhamar sikerült kiderítenie egy külvárosi alsóbb osztályu nőben. A vétkes, ki tettét már meg is vallotta, átadott a bíróságnak.

— **Az ideit termést** illetőleg az egész országból mindenfelől az öröndetes tudósítás érkezik, hogy a termés reményen felül gazdag aratást ígér. A gabonaművek minden nemében a közepesnél sokkal jobb, ilyen soknál kitűnő j. termés mutatkozik, a rozs pedig az erdélyi részekben különösen minőségileg és mennyiségileg olyan kitűnő, a milyennez hasonlra a most élő nemzedék nem is emlékezik.

— **A hosszú-aszói rablógylkosság** elkövetőinek száma iránt, mint lapunk tegnapi számában hozott hiteles tádsításból is láthatni, a menekülők képzeltéhetősége az első benyomás alatt kissé túleszámított állapotban volt s a mint azt legelőször velünk 60-ban tudatták, ez a budapesti lapok helybeli tudósítónak értesése esvén, a budapesti lapok ma megütődéssel közlik a zendülést, felhívják rá a miniszterium figyelmét; az „Egyet-értés“ már vezércikket is hoz az eseményről. A szebeni lapok közül egyik 20-ra teszi a rablók és háromszázra a lövések számát, a másik 30-ra a rablókat, „a kik kitűnően fel voltak fegyverkezve és katonailag szervezve. Előszörökkel küldtek ki és óvatossággal haladtak előre.“ Hogy tehát a rablóbanda teljesen szervezve volt és semmi köze sem volt a tagosításához, nem szenved kétséget; a kérdés csak az, ha van-e politikai színezet. Nem akarunk e szerfelett kényes kérdésben ítéletet mondani, mindazonáltal felhívjuk a figyelmet tegnapi tudósításunk azon részére, hogy a banda lefauchaux-fegyverekkel volt ellátva és a következő névjegyet hagyta hátra: „Societe le truppe liberte russie II. comp. Nr. 3.“ a mi orosz szabad csapatot jelent.

— **Manasses** újabb „telepézéséről“ fennebb közlójuk a tegnapi délután fölvetett hivatalos jegyzőkönyvet. Valóban köszönettel tartozunk megének derék alispánjának az erélyes nyomozásért, melylyel e vakmerő család hallatlan csalásairól föllebbentette a leplel s ezáltal a társadalom megmentette egy fekélyétől, mely, na az egész ügy közönyösséggel találkozik: ki tudja, még mennyi gaztettet visz véghez, mennyi becsületes embert szedett volna rá. Az eddigiek után constálthatjuk, hogy mindazon hírek, melyek az országban Petőfi életbenlétéről elterjedtek, mind az Al-Manassestól eredtek, ki eddigi beismerései szerint Szováthon mint Manasses, Ö-Füzessen mint Máté János, Kis-Kapuson mint Czika György, Nagy-Váradon mint Pető János, Körösfőn mint Antal János szerepelt s valószínűleg ugyanó volt az, ki Szathmármegyében Boros, Koronkán pedig mint Vizi Ferencz Sziberiából hazatért fogolyként adta ki magát és Petőfiről mesélt. S mintán még most is a Manasses névhez ragaszkodik, karjára ellenben a Pap János név van tetovírozva, valószínűleg az utóbbi név valódi neve, melyet azért nem akar elismerni, mert e név alatt valamely irtózatos bűn lappang.

— **A helybeli** postahivataltól vettük a következő sorokat: „T. szerkesztő úr! Idei 138. sz. becses lapjában hoztam intézett kérdésre, kérem válaszul az alábbi helyreigazítást a közlebbi számban felvenni: A pénz- és értéktárgyakak egy-szintén a 100 forintot felüli pénztárgyakok felvételnek illetőleg kifizettetnek, az itteni postahivataltól d. e. 12 és d. u. 6 óráig, a 100 frton aluli pénztárgyakok pedig úgy mint a többi nagyobb hivataloknál felsőbb rendelet értelmében csak is 5 óráig, mivel az illető osztály a főpénztárnak egyik kiegészítő részét képezvén, a tömegesen felvett és kifizetett utalványok elszámolásával 5-től fél hátig foglalkozik. Maradok a tekintetes szerkesztő uralázatos szolgálja: Kolozsvárt 1877. jun. hó 21. Schmitt ideiglenes postahivatali főnök. „Már most azt szeretnék tudni, ha vajjon a sz.-szebeni postaigazgatóságnak lapunk tegnapi számában közölt értesítése szerint mindennemű pénztárgyakok felvételnek 6 óráig, vagy pedig a kolozsvári főnök ur fennebbi közleménye szerint történne a felvételek?“

— **A Kolozsvárt** alakulóban levő házi iparegylet érdekében tartott vasárnapi értekezlet-ről szóló értesítést a „Pesti Napló“ reprodukálván, azt úgy jelzi, mint az „Ébredés“ tudósítását, hoiott azt az „Ébredés“ is a „Kelet“-ből vette át, persze szokása szerint, a forrás megjelölése nélkül, úgy adván, mint saját, eredeti tudósítást. Ha a conservatív lap e loyalis (?) eljárása nem vezetne volna félre a „P. Naplót“, nem szólhatunk volna föl most sem, mert már megszoktuk az „Ébredés“ qualificalhatatlan eljárását közönyösen elnézni. De ezuttal egyenesen provocálva vagyunk a kifakadásra, mert az mégis csak több a soknál is, a mit ezek az urak elkövetnek. Az „Ébredés“ ugyanis reclamcióknak nevezvén azt, hogy a „M. Polgár“ a Manasses-féle híreszteléseket közölte s azokra a közölgymet mint a „Kelet“ is felhivta: emiatt a „M. Polgár“-ral heves polemikába keveredett. E polemikában az „Ébredés“ június 19-ki 138. számában hazugsággal vádolta K. Papp Miklóst, ki megmondta az „Ébredés“-nek kerekben, hogy eredeti helyi érdekű közleményei vagy a „Kelet“-ből vagy a „M. Polgár“-ból veszi át, persze azt mint sajátjait áruván.

Is ime ugyanazon nap, ugyanazon számában, sőt ugyanazon oldalon, ngyanazon hasáb mellett, melyben az „Ébredés“ ilyen formán hazugsággal vádolta azért a „Magyar Polgárt“, mert ez megmondta neki az igazat: fogja magát az „Ébredés“ és a „Birtok és üzlet“ című rovatában szóról-szóra lenyomatja az egy órával azelőtt megjelent „Kelet“-ből a mi eredeti tudósításunkat a háziiparegylet értekezletéről, ismét a forrás megnevezése nélkül; sőt ami hallatlan: mintán a „Kelet“-et ugyanegy nyomdában nyomják az „Ébredés“-sel: Asbóth urék még kérdéses közleményünk betűszedését is átvették és arról nyomták aztle az „Ébredés“ számára, épen csak a „Kelet“ közleményének bevezető soraiban és vége felé tevén némi változtatást, hogy a cikkek beférjen az aznap különben is elkésett „Ébredés“ utolsó, még rendelkezés alatt állott hasábjába és — nó meg azért, hogy a plagium ne vétessék észre a laikusok által. — Ugy hisszük, hogy ha valamire valaha el lehetett mondani, hogy ehhez nem kell comment: ugy Asbóth ur ez eljárására jól lehet azt számszorossal joggal mondani! Valóban, az olvasó közönség elnézését kell kérnünk, hogy ilyes fel-szólással vesszük igénybe ismételtlen figyelmét; de ha eddigelő elnéztük is, hogy a conservatív politika erdélyrészi csatlósa eljött fogva folyást veszít a „Kelet“-ből eredeti saját cikkeinket, közleményeinket, tudósításainkat, azokalfolyását saját, eredeti közleményeinek gyanánt áruva a jóhiszemű erdélyrészi közönség előtt: de az „Ébredés“ eme legújabb hallatlanul cynicus plagizálását a legnagyobb loyaltás mellett sem hallgathattuk el szó nélkül. S mikor plagiumait rá sűtik: még ő nevez másokat conservatív igazmondásává hazugnak! Igazán szégyeljük, hogy az erdélyrészi hírlapiradalon történetének lapjain egy Ébredés-t és eljárását is olvasni fogja valaha az utókor!!!

— **A párisi** közkiállítás magyar orsz. központi bizottsága f. hó 18-áról 206. sz. a. tudatja, hogy párisi consulunk hivatalos jelentése szerint a francia kormány a leghatározottabban kinyilatkoztatta, miszerint a kiállítás elhalasztatni nem fog, s 1878. évi május 1-én okvetlen meg fog nyitni. A párisi világiállítás kolozsvári-déki bizottságától.

— **Magyar önkénytesek Kis-Azsiában.** A „Times“ erzerumi külda tudósítja jun. 14-ről jelenti: Egy csapat magyar önkényes jött ma ide; a főparancsnok eléjük ment és a legmelegebben fogadta őket.

— **A képviselőház** jogügyi bizottsága jun. 20-iki ülésében befejezte a curiának választási ügyekben való bíráskodásáról szóló tvjavaslat tárgyalását, a választási költségekről s a vegyes intézkedésekről szóló két utolsó fejezetnek érdemleges módosítás nélküli elfogadásával. A bizottságnak e törvényjavaslatra vonatkozó jelentését Horváth Lajos előadó terjesztendi a ház elé.

— **Gambetta.** Azon zajos ülésen, melynek szombaton a francia képviselőház tanuja volt, Gambetta 3 óráig keresztül szónokolt s a rendkívüli izgatottság annyira kimeríté, hogy alig tudott padjához vászorogni. Midőn kilépett a teremből, a buffetnél csakugyan elájult és ájulása-

ból a sebtében odahitt orvosok minden fáradozásai mellett csak egynegyed óra mulva tudott föl-ocsulni. Este ismét jól érezte magát s visszatérve Párisba már fogadhatta barátjait a „Republique Francaise“ irodájában. Hogy mily nyomorult fegyverekkel küzdenek ellene az ellenzéki lapok, kitűnik a „Petit Caporal“ lap egy megjegyzéséből, mely e balesetet „szesz italok mértékelen élvezetere“ vezeti vissza, melyet, a „rendkívüli hőfok“ vagy régi sörházi szokások kimagyarázhatnának.

— **Nyilt számadás.** A „módéfalveszedelem“ (SICVLICIDIVM) alkalmával 1764-ben elesett székeley közös sirján állítandó emlék-járára idáig következő összegek gyűltek be hozzám: 1. Puszkas Ferenczné alispánné 6 ngától, mint a csik-somlyó „Nőgyelet“ elnökétől a farsang tartama alatt a „Nőgyelet“ által e czélra rendezett bál tisztajövedelmé 17 frt. 2. A „csik-szeredai mükedvelő-társulattól“ az e czélra rendezett felolvasási-estélyek tiszta jövedelmének fele 21 frt 60 kr. 3. Szóts Márton királyi ügyész úr egyik felolv. estélyi alkalmávali felfűztése 1 frt 40 kr. Összesen 40 frt. E nyegven frt összeget f. év. márczius 21-én a kezemnél levő 63 számú takarékpénztári betétikönyv mellett Csik-megye takarékpénztárába helyeztem kamatozás végett. Mit köztudomásra hozva, köszönetet mondok a czél nevében az igen tisztelt ügybuzgó „Nőgyelet“-nek, „Mükedvelő-társulat“-nak, valamint Szóts Márton urnak s egyszersmind az ügy iránt, érdeklődőket további adakozásra hiva fel, minden bozzám juttatott adakozást takarékpénztárba helyezve, birlapilag nyugtázni, hazatáas kötelességemnek tartom. Csik-Szeredán, 1877. június 19-én. T. N a g y I m r e.

— **Milyen régi a torpedó?** A torpedókkal való kísérletek már régi keletűek. A legelső kísérletet 1585-ben parmai Farnese Sándor herczeg tette Antwerpen ostrománál, azáltal, hogy Seldén átvezetett hid fölrobbanására a vízi aknákat alkalmazott; példáját követték 1627-ben az angolok La Rochelle ostrománál. 1853-ban Oroszország torpedókkal védelmezte partjait, melyek Jakobi akadémius vezetése alatt készültek. Az 1856–59-ik angol-chinai háboruban is szerepeltek a torpedók, habár nem sok siberrel. Az 1864-iki amerikai háboruban egy monitort, hat nagy hajót és egy ágyuneszadót pusztítottak el a torpedók. Még kevesebb hasznuk volt az ugyanaz évi dán háboruban Alsen védelmezése alkalmával.

— **A farkasok Oroszországban.** Az orosz belügyminiszterium egy tisztviselője: Lazarevski egy kis füzetet írt, melyben különböző becslési módszerek után ahhoz a csak megközelítő eredményhez jut el, hogy csak egy magyában európai Oroszországban 200.000 farkas létezik, mely száma után itélve, az utóbbi évtizedekben inkább növekedett, semhogy csökkent. Mert a míg 1849., 1850. és 1851-ben átlagosan 125 személy esett a farkasoknak áldozatul, 1875-ben 161 személy veszett általuk el. A kiirtásukra tett intézkedések elégtelenek, s a tulajdonképi vadászat, mely sok embert kíván, a jobbágyaság megszüntetése óta lényegesen megkevesbedett. A hivatalos adatok szerint a farkasok évenként mintegy 180.000 darab nagy marhát s 560.000 apró marhát pusztítanak el. A baromfiban s kutyában esett veszteség nincs e számba befoglalva. Minthogy a farkasok kölkeiket csak baromfiakkal taplálják, ezek száma is jókora s így pl. a Kazán kormányzóságban magyában évenként 11.000 darab libát emésztnek föl. A leölt kutyák számát 100.000 darabra becsülik. Lazarevski becslése szerint az európai Oroszország háziállataiban farkasokozta kár legalább is 15 millió rubelre rug, az erdei vadakban tett kárt pedig 50 millióra teszi.

KOZGAZDASÁG.

— **A nagy-várad** piaczon 1877. év június 10-ik napján tartott vásárbán eladott termeszemények- és élelemszereknek vásári árjegyzéke. 1 hectoliter tiszta buza 8 forint 50 kr, kétszeres buza 7 frt 20 kr, rozs 6 frt 25 kr, zab 3 frt 75 kr, zab 2 frt 75 kr, tengeti 5 frt 40 kr, borsó 11 frt 50 kr, lencse 11 frt 50 kr, bab 6 frt 50 kr, köleskása 8 frt — kr, burgonya 3 frt 20 kr. 100 kilogramm kenyérliszt 22 frt — kr, széna 3 frt 50 kr, szalma 1 frt 80 kr, szalonna 75 frt — kr, 6 kilo zsupszalma — frt 14 kr, 150 dkg. alomszalma 6 frt — kr, 1 köbméter tűzfű 4 frt 60 kr, 1 kilo marhahus — frt 48 krt öntött gyertya — frt 60 kr, lámpaalaj — frt 60 kr, egy liter ó-bor — frt 32 kr, uj-bor — frt 24 kr, pálinka — frt 20 kr, szilvapálinka — frt 60 kr, eszes — frt 35 kr, egy métermávsza kő 10 frt 60 kr, nyers fagygyu 35 frt — kr, olvasztott fagygyu 52 frt — kr, szappan 42 frt — kr, egy hectoliter ó-bor 18 frt — kr, uj bor 15 frt — kr, mész 2 20 kr, kemény faszén 1 frt 40 kr, kendermag 7 frt — kr, köles 5 frt — kr, dió — frt — kr, repeze — frt — kr, mogyoró — frt — kr, asz-szu szilva 11 frt 50 kr.

— **A gy-fehérvári** piac árai június 17-éről 1877. egy hectoliter Tisztabuza 11 frt 40 kr, elegy-buza 8 frt 64 kr, rozs 7 frt 16 kr, zab 4 frt, 14 kr. 100 kgr. széna köve 3 frt 50 kr, köttel len 3 frt 40 kr. alomszalma 1 frt 70 kr, zsupszalma 2 frt 50 kr. Egy liter borsó 24 kr. len 24 kr, pasuly 9 kr. Egy liter konyhaliszt 28 kr. Egy

kgr. marhahus 42. Egy köbméter fa 3 frt — kr. egy hectoliter pityóka 1 forint 75 krajczár, egy kgr. disznósír frt. 96 kr színzsír — frt — kr. Bors 1 frt 16 kr. hagyma 18 kr, fokhagyma 24 krajczár.

A „KELET“ magán-távirata.

Feladott Budapestben június 22. d. e. 19 ó. 50 p. Érkezett Kolozsvárra június 22. d. e. 10 ó. 45 p

A monarchia mozgósításáról szóló híreket minden oldalról megczáfolják. A „Corr. Bureau“ szerint a „Fremdenblatt“ teljesen a légből kapta e hírt, mert Rodich tábornagy ép most kezdte meg szabadságidejét és fürdőre megy. A „Neue freie Presse“ szerint nem lesz mozgósítás, de harmincz-negyvenezer emberből „Bereitschaft“ fog felállítani. A bürzebiztos jelenté, hogy a „Wiener Abendpost“ a mozgósítás hírért megczáfolja, de az „Abendpost“ még nem jelent meg. A „Fremdenblatt“ mindezek dacára fentartja a mozgósításról szóló hírért.

Az „Estafette“ jelenti, hogy gr. Andrássy politikája győzött. Ausztria nem tart Oroszországgal, ellenben készen áll vele szemben.

Az orsztrák seregnek Montenegróba való nyomulását a törökök győzelmének való megakadályozására. Bécsből a leghatározottabban megczáfolják.

A törökök Montenegróban az Osztrag-szorost átlépték. Ali Szail Sulejman pasával egyesült, de tény más felől, hogy Spuznál a törökök egy része megveretett.

Ázsiában Vánnál a törökök vereték meg az oroszokat és Bajazid kapitulált nekik.

Delibábánál egy napig tartott a csata és itt a törökök verettek meg. Vesztettek hatszáz embert s vezérük Mehemed elesett. A sereg vonul vissza.

A francia kamara újlag bizalmatlanságot szavazott a kormánynak.

Szerbia ismételtén biztosította a portát semlegessége iránt, de a késüldés a háborura folyton tart.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzeteiről június 20-áról.

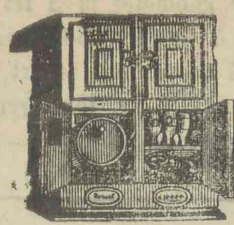
		Ára 100 klg.	
		től	ig
Gabona	F a j	frt kr	frt kr
Buza	bánsági tiszvidéki	12 95	—
	pestvidéki	12 25	—
	fehértmegyei	13	—
	bácskai	12 45	—
Rozs	magyar	9	9 1/2
Árpa	takarmány	5 50	5 75
	malata	6 10	6 90
Zab	magyar	6 65	6 80
Tengeri	bánsági	7 10	7 20
	másméü	6 70	7
Repeze	káposzta	—	—
	bánsági	—	—
Köles	magyar	5 60	6
Szokvány (Usance)	buza tavaszra szállítandó	—	—
	Szept.—Oktre szállítan.	10 60	10 70
	tavaszra szállítandó	—	—
	Májusra—junira szállit.	—	—
S(ny.) zesz	káposzta Aug. Szept. szál.	15 6/8	15 7/8
	bánsági Jul. Aug. szállit.	14 1/2	14 3/8
100 liter száalékként.		31	31 1/2

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Június 21-án 5% Metaliques 59.80 frt, Kamat — 5% Nemzeti kölesén 55.40 frt. Arany járadék 110.75 1860-ki államkölesén 71.40 Bankrésvények 780.— Hitelrésvények 138.70 London 126.90 Ezüst 111.70 Cs. kir. arany: 599 — Napoleond'or 6240.— 100 mark német értékű 62.20—

Urbéri kötvények: Magyarországi 73, — Ta-7mesi 72.— Erdélyi 71.50 Horvátországi 71.75.

Felőlő szerkesztő és kiadó tulajdonos: Békésy Károly.

Bollinger Ferencz
hordozható jégpincék gyára
Bécsben,
ajánlja elismert legjobb szerkezetű és
kifűtött
hűtő-készülékeit
sör, víz, tej, vaj, nyers hús hűtő-
sér, ételkészítőkészítők használatára, száma-
fagylaló gépeit, fagylalt tartókat, teljes ital-
relvényeit, pezsgő csapjait a legújabb szerkezet szerint.
Képes árjegyzékekkel ingyen szolgálni.
Megrendelések a fővárosi telefon-
Bécs, Wieden, Heumühlgasse 2 sz. a. int. érendők.
(107) (13-20)

Hirdetmény.

Ezennel van szerencsénk a n.
érd. közönség bécses tudomására
hozni, miszerint iroda — helyisé-
günket 1016 sz. alól, mai nap:
1016 sz. Tauffer ezükrázata
felett, 1-6 emeletbe, a „Lisza“
biztosító társaság iroda helyiségébe
helyeztük át.

Kolozsvár, 1877. június 9.

„HAZA“ életbiztosító és hitelbank
kolozsvári vezérigazgatója.

(241) (1-6)

Két ezer forint

biztosíték
mellett kölcsön kiadó. Értekezhetni
ügyvéd Duha János úrnál Sza-
mosujvárt.

Névtelen

de azért eddig még is

fölülmulhatlan az én hajfestőszerelem,

melylyel egyszeri befestés által a szürkült hajnak és szakálnak káros következmény nélkül
szép sötét, barna vagy fekete színt lehet adni.

A valódi becs sem a szabadságharc, sem valamely idegen nyelvből vett csillogó el-
nevezésben van, minél fogva nem említem föl a mondott dolgok egyikét sem hajfestőszere-
remet. Csak megjegyzem a magam sokévi használatának alapján, hogy a fennelb mondottak
igazságon nyugodnak a kíváncsi megkérdezők bérmentve a boroszlói elemző-vegyszeri labora-
torium bizonyítványát annak Ártalmatlanságáról és tartósságáról. A festőszerelem nem folyadék,
mint a legtöbb különféle néven hirdett hajfestőszerek: a hajnak sohasem adja a sajátos
fémszín, szaga nem támadja meg használat közben, vagy használat után az idegeket; a fe-
hérneműt és a bőrt nem fogja meg, míg a hajba egy beleszíri magát, hogy szappan vagy
luggal sem lehet lemosni; sőt még más festőszerekkel elrontott, fém: vagy zölös-sárga színt
kapott hajak a kívánt színt nyerik az én festőszerelem által. De ez nemcsak Ártalmatlan, ha-
nem még meg is akadályozza a hajhullást; előmozdítja a haj növekedését, mivel a korpa kép-
ességét elhárítja.

Ára: dobozoként férfi-haj és szakál festésére 2 ft 50 kr. — Nők részére kétsze-
res doboz 4 ft. Hasonlóan kintőnbecsű.

Noirceur,

folyékony, egészen Ártatlan, teljesen megbízható hajfestőszerelem, mely
fémszínre soha, hanem azonnal és mindig csak szép fekete színt ad, könnyű és egy-
használati módja után (férfiak a szakál 15-20 perc alatt megfesthető) mihielyt felszáradt,
a férfiak tetészet szerint azonnal beolajozhatják hajukat, mielőtt az természetesen fénny nyer.
Ára üvegcseben 2 ft 50 kr. Előírások nagyobb megrendeléseknek megfelelő ráadást
kapnak.

Szajviz,

a szájjáreg és fogak tisztán tartására, aromatisz szag és izell. Kifűtőben hatásos szer fájós
és kellemetlen szagú fogak rothadására s meggyengülésére ellen.

Egy üveg ára 50 kr. Megrendelések legalább is két üvegre teendők egyszerre.

Oly megrendelések, melyeknél a kívánt szíre, vagy barna színárnyalatnak megfelelő
hajminta beküldött, készítésre vagy postai utánvét mellett gyorsan s pontosan eszközöl-
nek a előírt készítőhöz intézendők.

Golob M.,

Bécs, 9. ker. Berggasse Nr. 8.

STEIN JÁNOS

ERDÉLYI MUZEUM-EGYLETI KÖNYVKERESKEDÉSE
KOLOZSVÁRT,
az új évnegyed közepedével

következő

magyar

és

német

jeles

általános

legjobb

elismert

DIVATLAPOKAT

ajánlja a hölgyközönség szíves figyelmébe:

A MAGYAR BAZÁR,

mint

a nők munkaköre.

Megjelen havonként kétszer, két nagy iven.

Minden szám borítékban, színezett divatkép, szabásrajz- és kivágot

Előfizetési ára helyben házhoz hordva vagy vidékre: Egész évre 10 ft, félre
5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr.

DER BAZAR

Illustrirte Damen-Zeitung.

Megjelen havonként kétszer, két nagy iven, szabásrajzokkal.

Különösen ajánlhatom mint eddig legjobbnak s legegyszerűbbnek bebizonyult
divatlapot, mely mint egy millió példányban van elterjedve.

Előfizetési ára helyben: egy évre 8 ft. A vidékre bérmentve 1 évre 9 ft 20 kr.
házhhoz hordva 1/2 " 4 ft. " 1/2 " 4 ft 60 kr.
1/4 " 2 ft. " 1/4 " 2 ft 30 kr.

Illustrirte

FRAUEN-ZEITUNG.

„Modenwelt“ nagy kiadása, szépirodalmi közlönyvel.

Megjelen 250,000 példányban.

Kis kiadás:

Évenként ezen kiadásban megjelen: 24 szám divat- és kézimunkákról, 12 szabás
mintá stb. melléklettel, 12 nagy színezett divatképpel. 24. szám szépirodalmi rész-
szel, mint melléklet.

Előfizetési ára helyben: egy évre 8 ft. A vidékre egy évre 9 ft 20 kr.
házhhoz hordva 1/2 " 4 ft. " 1/2 " 4 ft 60 kr.
1/4 " 2 ft. " 1/4 " 2 ft 30 kr.

Nagy kiadás:

Ezen kiadás a kis kiadásban megjelenőknél kívül még 24 nagy színezett divatlapot
és 24 színezett tájvásképet tartalmaz.

Előfizetési ára helyben: 1 évre 11 ft 20. A vidékre bérmentve 1 évre 12 ft 40.
házhhoz hordva 1/2 " 5 ft 60. " 1/2 " 6 ft 20.
1/4 " 2 ft 80. " 1/4 " 3 ft 10.

H A U S und W E L T

Illustrirte Muster- & Modezeitung.

Megjelen havonként kétszer, két nagy iven.

Minden szám gazdag tartalommal és két-három pompásan színezett di-
vatképpel és szabásrajzzal.

Előfizetési ára helyben: egy évre 12 ft. Vidékre bérmentve 1 évre 13 ft 20 kr.
házhhoz hordva 1/2 " 6 ft. " 1/2 " 6 ft 60 kr.
1/4 " 3 ft. " 1/4 " 3 ft 30 kr.

DIE MODENWELT.

Illustrirte Zeitung für Toilette und Handarbeiten.

Megjelen havonként kétszer egy nagy iven, szabásrajzzal.

Előfizetési ára helyben: 1 évre 3 ft 60. Vidékre bérmentve egy évre 4 ft 80.
házhhoz hordva 1/2 " 1 ft 80. " 1/2 " 2 ft 40.
1/4 " — 90. " 1/4 " 1 ft 20.

VICTORIA

Illustrirte
Muster- u. Modezeitung.

Megjelen havonként kétszer, két nagy iven. Minden számban egy nagy
színezett divatkép és minden második számban egy szabásrajz.

Előfizetési ára helyben: 1 évre 6 ft 80. Vidékre bérmentve egy évre 8 ft —
házhhoz hordva 1/2 " 3 ft 40. " 1/2 " 4 ft —
1/4 " 1 ft 70. " 1/4 " 2 ft —

MODEN-ZEITUNG.

Megjelen havonként kétszer egy nagy iven.

Előfizetési ára helyben: 1 évre 3 ft 20. Vidékre bérmentve egy évre 4 ft 40.
házhhoz hordva 1/2 " 1 ft 60. " 1/2 " 2 ft 20.
1/4 " — ft 80. " 1/4 " 1 ft 10.

Fent nevezettek kivül elfogadok előfizetéseket min-
den bel- és külföldi folyóirat- és divat-
lapra, továbbá heti- és napilapokra,
megjegyezve mindenütt még azt, hogy az előfizetési
összegek bérmentve küldessenek be hozzám.

Tisztelettel

STEIN JÁNOS

könyvtáros

KOLOZSVÁRT.

DEÁK FERENCZ EMLÉKEZETE.

CSENGERI ANTALTÓL.

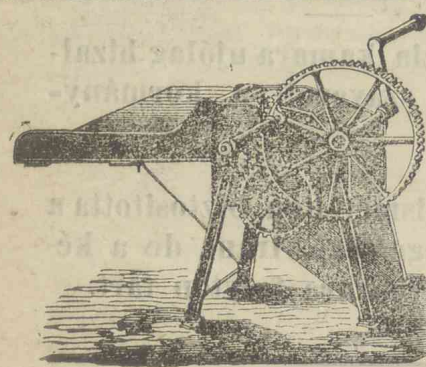
Elmondattott Deák Ferencznek

a m. tud. akadémia által

1877. január 28-dikán tartott

emlékünnepe.

Ara 1 ft.

(247) (2-4)
Amerikai szegszerkezetű, vertva-
ból készült Mayer-féle cséplőgé-
pek, kézi-, ló- és vízerőre, szelelő és
választó rostákat, Mayer-féle kon-
koly-, búkköny- és zabválasztó
Trieursrostákat szelelővel és a nél-
kül, oszlop- és fekvő-járgányokat,
törökbuza-fejtőket, gabona-zsáko-
kat különböző fajokban ajánl

Tauffer Ferencz magkereskedése Kolozsvárt

Ábrázott árjegyzékek ingyen és bérmentve.

!!! Hirdetés!!!

A nemzetközi árú-kiállítás Bécsben, felosztása miatt az alábbi árú-tömegeket a
következő megérkezéskor 5 ft 65 kr. o. é. és pedig

- 1 igen jól járó pontosságú óra, aranyozott
láncszál, jól járható kezesség vállaltat.
- 2 valódi japán virág-vásza, legfinomabb festé-
séssel, melyek minden terem. dísz. válnak.
- 1 pompás fénykép-album, gazdag arany-
nyal díszítve.
- 1 pár elegáns keleti pongyolacipő, elpusz-
títhatatlan bőrtáppal, urak és hölgyek szá-
mára.
- 1 szép asztali csengetyű, jeles újarányból.
- 1 teljes japán dohányszőkecske, minden
tartalmazva, mi egy dohányszőkecske szük-
séges.
- 2 kis olajfestmény, híres mesterek másolatai,
elegáns keretekben
- 1 zene-hangszer, melyen mindenki a legzebb
darsabokat játszhatja.
- 1 teljes kis porcelán-készlet, 6 személyre,
ajándékra különösen alkalmas.
- 2 jellem-fej, egész új, igen eredeti tréfa.
- 1 elegáns Victoria-sétakosárka, szingazdag
műhímmzéssel.
- 6 jeles, cs. k. szab. evőkanál,
- 6 jeles, cs. kir. szab. kávéskanál,
- 6 japán csésze, kitűnő minőség.
- 6 darab dr. Dupont-féle egészségügyi szappan,
88 darab.

Valamennyi itt elősorolt 38, szolid kivitelű, tárgynak összesen. ára:

csak 5 ft 65 kr.

Czim: Nemzetközi árú-kiállítás,

Bécs, Burggring 3.

Vidéki megrendelések pontosan utánvét mellett teljesítettnek.

NB. Mindeu a kiállítás nem sokára beárátik, a vidéki megrendeléseket szíveskedjenek
lehetőleg gyorsan beküldeni.

Igervények

Hitel-sorsjegyekre
csak 4 1/4 ft. és bélyeg.

Bécsvárosi sorsjegyekre
csak 2 1/2 ft. és bélyeg.

Mindkettő együtt csak 6 1/2 ft. és bélyeg.

10nyeremény

400.000 ft.

10nyeremény

Húzás már július 2-kán!

(244)

Bécs,

Wollzeile 13.

MERCUR

igazgatóságának

váltóüzlete

(3-6)

Magyar zene és ének legteljesebb raktára.

Minden eddig megjelent csárdások.

Román zene és ének legteljesebb raktára.

STEIN JÁNOS

ZENEMÜKEREKEDÉSÉBEN KOLOZSVÁRT

Magyar zene és ének legteljesebb raktára.

Minden eddig megjelent csárdások.

Román zene és ének legteljesebb raktára.

Iskolák és egykor- latok mindenféle hangszere. Szonák. Valtorok. Rondok. Abandok. Sondarabok. Nocturne-k. Romance-ok, sat. Operák teljesen skivonabban. Operettek teljesen skivonabban Concertarabok. Nyitányok. Juditok. Keringők. Polkák. Mazurkák. Duettek. Triók. Quartettek. Sextettek, sat. Zongorák. Orgonák. Harmóniumok. Hártyák. Gitár. Gimblomok. Citerák. Hegedűk. Gordonkák. Brácsák. Nagybőgők. Fuvolák. Sipókák. Csakcák. Oborák. Trombiták. Tubák. Zenebárák. Harmóniák. Vadászkürtök. sat. sat. sat. Búchongrák. Sopánok, Tanon. Alt, bariton, Bass. Duettek. Férfi s női négyes- hang. Kartének, sat. sat.	Bátor vagyok ez alkalommal figyelmébe a vidéki t. ez. 26- nebarátokat és zenei községeket, hogy mindig szívesen kü- ldök jeles és új zeneműveket megtekintés, vagy kivá- lasztás végett bérmentesen, s felkérem, hogy ebből kivánsá- gukat és hogy milyennek zenedarsabokat ohajtanak, velem akár le- velem, akár egy levelező lapon tudhatni szíveskedjenek. Az „Edition Peters“ című rendkívül olcsó és jeles ze- nemű-kiadások mindig készletben vannak. Zeneműjegyzékek kíváncsiakra ingyen és bérmentve küldhetnek. Gazdagon felszerelt hanggég-raktáromat, kiváltepen pedig a különféle hangszerekre való iskolákat, egykorlatokat és egyál- talában az instructív zenét szabadjon a t. zenei tanár urak zsi- ves figyelmébe ajánlanom. (197) (3-*)	Beethoven. Mozart. Bach. Haydn. Schubert. Schumann. Liszt. Meyerbeer. Mendelssohn. Rossini. Auber. Bellini. Donizetti. Weber. Clementi. Gyzeny. Köhler. Acher. Beyer. Cramer. Kellner. Leysbach. Smith. Voss. Wilms. Ábrányi. Reményi. Székely. Erkel. Herz. Alard. Briot. Krenzer. Rode. Viénot. Vioti. Sarasate. Jana. Santini. Saint-Saens. Verdi. Wagner. Strauss. Rubinstein. Tausig. Jungmann. Cherubini. Gounod. Miklós. Offenbach. Lecocq, sat. sat.
---	---	---